

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2025-09-18

Ärendenummer
NV-25-011918

Fastställande av miniminivåer för varg

Beslut

Naturvårdsverket fastställer med stöd av 5 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn miniminivåer för förekomsten av varg för rovdjursförvaltningsområdena enligt *tabell 1* nedan. Miniminivåerna grundar sig på de förslag som samverkansråden lämnat över till Naturvårdsverket. Detta ersätter beslut om fastställande av miniminivåer för varg från den 10 juni 2024 (NV-02105-23), som därmed upphävs.

Tabell 1 Fastställande av miniminivåer för varg för respektive förvaltningsområde.

	Av Naturvårdsverket fastställda miniminivåer för varg i antal individer:
Norra Rovdjursförvaltningsområdet	-
Mellersta Rovdjursförvaltningsområdet	124
Södra Rovdjursförvaltningsområdet	46
Summa hela landet	170

Bakgrund

Riksdagens mål om ökad regionalisering av rovdjursförvaltningen och tydliga intention att genomföra en delegation av rätten att fatta beslut om licensjakt förutsätter att miniminivåer för förekomsten av respektive art fastställs.

Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att se över fördelningen av miniminivåer för förekomst av varg enligt förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (LI2025/00549).

Inför Sveriges rapportering 2025 till Europeiska kommissionen enligt artikel 17 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet), gav regeringen även Naturvårdsverket i uppdrag att rapportera 170 som referensvärde i fråga om

populationsstorlek för gynnsam bevarandestatus för den svenska vargpopulationen (LI2025/01301). Av samma uppdrag framgår att det referensvärde som rapporteras till EU ska beaktas i pågående miniminivåprocess.

Juridiska förutsättningar för fastställande av miniminivåer

Förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (FOF) innehåller bestämmelser om förvaltningen av de stora rovdjuren. Av 1 § FOF framgår att förvaltningen syftar till att djur av dessa arter ska finnas i så stort antal att arterna långsiktigt finns kvar i den svenska faunan och att djuren kan sprida sig till sina naturliga utbredningsområden. Detta syfte ska uppnås i en sådan takt som främjar samexistensen mellan människor och dessa arter samtidigt som skador och olägenheter förebyggs och begränsas.

Av 4 § FOF framgår att länsstyrelserna ska lämna förslag inom sitt rovdjursförvaltningsområde om det antal individer av respektive art som förvaltningen ska syfta till att inte underskrida (miniminivå) när det gäller förekomsten av björn, järv och lo i länet, och förekomsten av varg i rovdjursförvaltningsområdet.

Länsstyrelsens förslag ska lämnas till samverkansrådet. Samverkansrådet ska sedan med utgångspunkt i länsstyrelsernas förslag slutligen lämna förslag till Naturvårdsverket om miniminivåer för förekomsten av björn, varg, järv och lo i sitt rovdjursförvaltningsområde och förekomsten av björn, järv och lo i vart och ett av de län som ingår i området.

Förslagen får inte innebära att upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområden försvåras.

Berörd viltförvaltningsdelegation ska pröva frågan om godkännande av de förslag till miniminivåer för förekomsten av björn, lo, varg och järv som enligt 4 § första stycket FOF ska lämnas till samverkansrådet enligt 4 § första punkten förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer.

Efter förslag från samverkansråden ska Naturvårdsverket fastställa miniminivåer för förekomsten av björn, varg, järv och lo i vart och ett av rovdjursförvaltningsområdena och förekomsten av björn, järv och lo i vart och ett av länen inom områdena enligt 5 § FOF. Naturvårdsverket ska fastställa miniminivåerna inom ramen för de nationella målen för respektive art och med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden.

Av 6 § FOF framgår att Naturvårdsverket minst en gång vart femte år ska se över fördelningen av miniminivåerna.

Processen för att fastställa miniminivåer

I mars 2025 beslutade Naturvårdsverket om en vägledning för miniminivåprocessen för varg (NV-25-011918). Vägledningen förtydligar hur processen kommer att gå till och vilket underlag som Naturvårdsverket utgår ifrån vid fastställande av miniminivåer för rovdjur.

Naturvårdsverket begärde formellt den 21 mars 2025 att länsstyrelserna skulle komma in med förslag på miniminivåer för varg på förvaltningsområdesnivå senast 29 augusti 2025.

Samverkansråden i de tre rovdjursförvaltningsområdena har därefter lämnat förslag som sammantaget når upp till det nationella referensvärdet på 170

vargar. I enlighet med Naturvårdsverkets vägledning har norra förvaltningsområdet lämnat förslag på ett streck. Mellersta förvaltningsområdet har lämnat förslag på 124 vargar. Södra förvaltningsområdet har lämnat förslag på 46 vargar.

Konsultation

I enlighet med lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket har Naturvårdsverket inför fastställande av miniminivåer konsulterat Sametinget och Svenska Samernas Riksförbund (SSR).

Vid en muntlig konsultation med SSR framgår att förbundet är positiva till att referensvärdet sänks till 170 vargar och står bakom förslaget att inte fastställa en miniminivå för norra rovdjursförvaltningsområdet. SSR betonar dock vikten av att Naturvårdsverket i fördelningen av miniminivåer mellan mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet beaktar påverkan på hela renskötseområdet, där ingår även Idre sameby samt i vissa områden Ruvhten Sijte som har betesområden i dalarnas län. SSR hade önskat att samverkansråden föreslagit en högre miniminivå i södra förvaltningsområdet med beaktande av att renskötelsen kan påverkas stort av vargar som vandrar in i renskötseområdet. Förbundet vill också tydliggöra att det är det samlade rovdjurstrycket som utgör det stora problemet för renskötelsen, och förordar att detta beaktas i förvaltningen.

Sametinget har vid konsultationen lyft att myndigheten är positiv till att referensvärdet sänks till 170 vargar, men endast om det leder till att minska skador på ren orsakade av varg. Sametinget anser att en icke fastställd miniminivå även ska innebära att varg inte ska förekomma inom norra förvaltningsområdet. Sametingets ställningstaganden beror på vilken effekten blir på rovdjursförvaltningen och renskötelsen. För Sametinget är ett sänkt referensvärde i sig mindre viktigt om det inte även påverkar hur förvaltningen genomförs i praktiken, till exempel möjligheterna till skydds jakt. Att en miniminivå inte fastställs för varg mot bakgrund av toleransnivån bör enligt Sametinget också medföra att samma politiska mål får större genomslag i myndigheternas prövning av jakt i norra förvaltningsområdet. Myndigheten anser också att det är olyckligt att länsstyrelserna inte konsulterat samiska företrädare i samband med framtagandet av regionala förslag.

Inventering

Miniminivåerna ska grunda sig på fastställda inventeringsresultat. Fastställda inventeringsresultat för varg redovisas enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2007:10) i föryngringar.

Antal vargindivider i Skandinavien beräknas med en omräkningsfaktor från antal dokumenterade föryngringar till antal individer (antal föryngringar multipliceras med 10).

Naturvårdsverket fastställde den 2 juni 2025 inventeringsresultatet för vintern 2024/25. Inventeringen visade att det fanns 35,5 vargföryngringar i Sverige, inkluderat de revir som delas med Norge. Fördelningen av de 35,5 föryngringarna mellan förvaltningsområden var vintern 2024/25 följande;

- Norra rovdjursförvaltningsområdet: $0,5 \text{ föryngringar} \times 10 = 5 \text{ individer}$
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet: $25 \text{ föryngringar} \times 10 = 250 \text{ individer}$
- Södra rovdjursförvaltningsområdet: $10 \text{ föryngringar} \times 10 = 100 \text{ individer}$

För mer detaljerad information om resultatet från varginventeringen 2024/25 se Varg, population Skandinavien.

Referensvärde

Referensvärdet för populationsstorlek för gynnsam bevarandestatus för varg i Sverige rapporterades till EU enligt artikel 17 i art- och habitatdirektivet den 19 augusti 2025 till 170 individer, i enlighet med regeringens uppdrag till Naturvårdsverket avseende 2025 års rapportering (LI2025/01301).

Skäl

Naturvårdsverket ska enligt 5 § FOF efter förslag från samverkansråden fastställa miniminivåerna

- inom ramen för de nationella målen för respektive art och
- med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden

Naturvårdsverkets bedömning

Sverige har i enlighet med *Uppdrag till Naturvårdsverket att rapportera angivet referensvärde för varg* (LI2025/01301) rapporterat ett referensvärde om 170 vargar enligt artikel 17 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Då referensvärdet är det lägsta antalet individer av en art som måste finnas på nationell nivå för att arten ska anses ha en gynnsam bevarandestatus enligt artikel 1 i art- och habitatdirektivet hänger värdet samman med det nationella målet om gynnsam bevarandestatus. I samma regeringsuppdrag anges dels att ett referensvärde på 170 individer är förenligt med en gynnsam bevarandestatus, dels att Naturvårdsverket i det fortsatta arbetet med att se över miniminivåerna ska beakta det referensvärdet. Mot den bakgrunden får det nationella målet vad gäller antal för gynnsam bevarandestatus anses uppfyllt genom en vargstam som inte underskrider referensvärdet 170.

I den konsultation som genomförts enligt lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket har framkommit synpunkter om att miniminivån i södra rovdjursförvaltningsområdet bör vara högre än den som föreslagits av samverkansråden. Naturvårdsverket bedömer dock att de aktuella bestämmelserna i FOF inte ger utrymme för Naturvårdsverket att besluta om andra miniminivåer än de nu aktuella.

Att de förslag som ligger till grund för fastställandet av miniminivåer på nationell nivå utarbetas på den nivå där den praktiska förvaltningen äger rum, är en viktig del av en regionaliserad rovdjursförvaltning. Naturvårdsverket bedömer att samverkansrådets förslag till miniminivåer för rovdjursförvaltningsområden för varg är förenliga med de nationella målen och att det således finns förutsättningar att fastställa de föreslagna nivåerna i enlighet med 5 § FOF.

Revidering av miniminivåer

Naturvårdsverket ska enligt 6 § FOF minst en gång vart femte år se över fördelningen av de regionala miniminivåerna. Årets process är initierad på uppdrag av regeringen (LI2025/00549).

Beslutets kungörelse

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Virkesvägen 2 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Johan Kuylenstierna efter föredragning av avdelningschef Fredrik Hannerz.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit tillförordnande enhetschefen Hanna Ek, enhetschefen Mona HansErs och tillförordnade enhetschefen Liisa Seim Sehr.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Johan Kuylenstierna

Fredrik Hannerz

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Sametinget
Svenska Samernas Riksförbund
Viltskadecenter
Skandulv
Björnprojektet
Klimat och näringslivsdepartementet
Landsbygds och infrastrukturdepartementet
Jordbruksverket
Nationella Rovdjursrådet
Rikspolisstyrelsen
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Naturhistoriska riksmuseet
Miljödirektoratet, Norge
Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland

Bilaga

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.